

hvilken jernväg remiss skall ske. Jag kan naturligtvis icke göra annat, än gifva Bokhandlarn i uppdrag att sända de begärda. Får han ingen lägnhet, så hvarken vill eller kan jag hjälpa honom att hitta på den.

Också har jag verkligen haft smått annat att göra, än studera den Finska kopeklitteraturen. Jag har derföre endast kunnat genomgå den lista Bokhandlarn uppsatt och i det mesta fått lita på hans vitsord.

10 Följer något mindre dugligt med, kan jag derföre icke ansvara. Det anförda har längesedan skett och paketet legat färdigt. Bokhandlarns senaste plan var, att afsända det öfver Kuopio. Jag kan icke heller bedja honom plocka ut böcker derifrån enligt senaste begäran. Det skadar ej att i ett Lånebibliotek hafva dubbla exemplar. Behagar det ej, lärer väl Bokhandlarn på orten kunna försälja dupletterna.

I öfrigt synes det, som om Dina komittenter icke just borde vara i ett så otåligt bekymmer, derföre att det engång i verlden händt dem, att de användt några kopek för ett allmänt ändamål. Det finnes redan i vårt en och annan bonde, som för en god sak ensam ger lika mycket, som hela den stora staden kan sammanbringa, utan att någon oro plågar dem.

20 Darum keine Feindschaft nicht! Slutet blir, att böckerna fås, när bokhandlarn får lägnhet.

Det skulle gladt mig höra, huru med Dig och de Dina står till och huru Du trifs, Brahestad. Otto var nyligen här och bockade för Lojo pastorat.

Mitt lif är fortfarande ansträngand^e arbete; och derunder börjar kroppen lid^a och skralas. Från 100 håll tages min ring^a förmåga i anspråk. Och Föreläsningarne äro, efter 14 års frånvaro från filosofiska studier, att börja med en tung börda. Jag har svårt att hinna med det nödiga för hvarje dag. I familjen var början af året utmärkt af sjukdom och en *** års flicka skildes derunder hädan. Sedan ^hafva vi Gud^v V^{are} L^{of} haft helsa.

30 Gud gifve Dig och de Dina glad helg och glädje allt framgent. Tillgifvet

Vän Snellman.

H:fors den 18 Dec. 1856.

40 **208** J. V. SNELLMAN – F. CYGNÆUS 1856
HUB, Coll. 41

K^{äre} B^{roder}

Det var en ledsam sak, att Du icke erbjöd mig detta goda förut. Nu är min recension öfver Hertha redan uppsatt i November-häftet äfven den med några slängar åt den Svenska recensenten. Två artiklar i ämnet blifva påtagligen i samma häfte för mycket.

50 Men jag tycker, att Du väl kunde spara Din för December häftet, då jag finge i det nu utgående bereda publiken på, hvad som komma skall. December häftet kommer ut i medlet af Januari.

Ännu tycker jag, att Du och andra borde helst önska att se Edra artiklar i ett anständigt blad, som anständigt folk binder in och ställer på sin hylla; der de också – i bladet nemligen – hafva temligen anständigt sällskap. Dessutom, honorerar Litt^{eratur} Bladet gladeligen

en anständig och återkommande bidragare; hvilket är en prosaisk sak, men dock icke att förakta. Väsentligare anser jag naturligtvis det nämnda, att mitt blad läses af de bättre och bästa och har ganska litet skröp med sig – hvaraf deremot Tidningarne äro öfverfulla, så att en duglig insänd artikel i dem och deras sophögar är temligen begrafven.

Med ett ord: är Du »sage», så sparar Du på artikeln för Litteraturbladets December häfte.

Snellman

10

209 GEHORSAMSTE NOTE.

HUB, JVS handskriftssamling

Das Vertrauen Ihrer Excellenz legt mir die Pflicht auf meine Meinung hinsichtlich der Zukunft der Universität unrücksichtlich herauszusagen; erachte ich mich auch schuldig dies kurz und bündig zu thun, um dies hochgesätzte Vertrauen nicht durch eine langweilige Beweisführung zu ermüden.

20

1:o Ich wage es zu glauben, dass Ihre Excellenz recht gut berichtet sind hinsichtlich des Standpunkts der Bildung der Richter u«nd» der Priester im Lande.

Was zuerst die Richter anbelangt, zeugt schon ihre Unbestechlichkeit für die Art Ihrer Bildung. Es ist nur selten geschehen, dass der Verdacht hinsichtlich der amtlichen Rechtschaffenheit eines Richters laut geworden. Die Gesetzgebung des Landes kennen sie gewöhnlich sehr gut – wenige ausgenommen die nur durch Gönnerschaft ihre Stellen haben. Doch fehlt ihnen oft die tiefere wissenschaftliche juristische Bildung, da sie bey der Universität dazu angehalten worden das *jus romanum* und das Russische Gesetzwesen zu studiren, die zu unserer Gesetzgebung in gar keiner Relation stehen, anstatt die moderne Gesetzgebung der Kulturstaaten Europa's und deren Geschichte kennen zu lernen, die doch ||den Stempel einer weiter vorgeschrittenen Bildung an sich trägt.|| ||Auch muss bemerkt werden, dass das geltende Verbot, Gerichtsverhandlungen und Entscheidungen öffentlich zu besprechen, die Entstehung einer einheimischen juristischen Litteratur verhindert, die auch ganz fehlt. Im Kayszerlichen Senat sowie in den Hofgerichten findet sich daher kein Mitglied, dass je eine einzige Sylbe zur Belehrung der jüngeren Juristen oder im Interesse der Wissenschaft veröffentlicht hätte. Leider verhält es sich ebenso mit den gegenwärtigen Professoren der juristischen facultät an der Universität. Die Universität hat doch seit 1809 in Calonius und Nordström zwey der ausgezeichnetsten juristischen Schriftsteller gehabt, die wenigstens in Skandinavien u«nd» Deutschland sich eines berühmten Nahmens erfreuen.||

30

40

Die Lagmans-Gerichte sind nach der übereinstimmenden Meinung aller einsichtsvollen Juristen ein ganz überflüssiges Institut. Sie sind nunmehr in Schweden abgeschafft; und hier zu Lande machen sie Sinecuren aus, für welchen Kenntnisse weder nöthig noch jemals gesucht worden sind.

50

Unter den Priestern giebt es sehr viele gut gebildete Männer. Doch muss zugegeben werden dass die allgemeine Bildung des Standes viel zu wünschen übrig lässt. Die Hauptursache hierzu dürfte nach meinem Dafürhalten in der zu grossen Anzahl gesucht werden müssen. Denn